

*Свида Іванна Василівна,
кандидат економічних наук, доцент, докторант
Академії муніципального управління МОН України, м. Київ*

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ МОДЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Підбір дієвої моделі інвестування сталого розвитку регіонів України є актуальною проблемою стратегічного регіонального управління. Економічна ефективність та якість проживання населення в регіонах України, при тотальному забрудненні довкілля, залишається на досить низькому рівні. В таких умовах забезпечити сталий соціально-економічний розвиток та реалізувати саму ідею сталого розвитку досить складно.

Пріоритетним напрямом вирішення складних соціально-економічних проблем регіонів може стати, по-перше, ефективність використання наявного потенціалу та, по-друге, залучення інвестицій з різних джерел фінансування. Проте через дію різних негативних чинників зовнішнього та внутрішнього середовищ регіону існує потреба у додаткових заходах для залучення фінансових ресурсів з метою сталого розвитку територій та ефективного їх освоєння.

Для забезпечення ефективності інвестиційних вкладень мають бути чітко визначені пріоритети сталого розвитку регіону та обґрунтовані джерела, механізми та напрями їх освоєння. Складно забезпечити збалансований розвиток між економічним зростанням, соціальним добробутом та раціональним використанням природних ресурсів й збереженням довкілля. В центрі концепту сталого розвитку поставлена людина та її потреби. Однак інвестиції повинні забезпечувати не тільки соціальні виплати з бюджету та підтримку соціальної інфраструктури, але й сприяти розвитку економічних систем, що виступають головним системоутворюючим фактором продуктивних сил суспільства, який функціонує завдяки ресурсному забезпеченню.

Конкурентоспроможність вітчизняної регіональної економіки забезпечується в основному за рахунок використання природних ресурсів. Ті регіони, що мають доступ та використовують природні ресурси (сировину та матеріали) мають більш стійкі конкурентні позиції. Звідси постає дилема: необмежене використання вичерпних природних ресурсів для розвитку суспільного виробництва зумовлює забруднення навколишнього середовища; для подальшого розвитку необхідно розробити сукупність мір по подоланню небезпечних наслідків для людини та довкілля. У сучасній світовій практиці для максимального запобігання деструктивному впливу на довкілля та забезпеченню економічного зростання розвинені країни активно використовують наукові здобутки та новітні технології. Так, розвиток НТП також має неоднозначний вплив на здоров'я людей та довкілля, але постійне удосконалення технологій робить їх порівняно безпечними та менш ресурсовитратними.

В Україні інноваційний розвиток стримується рядом факторів організаційного, фінансового, правового та технічного характеру. Закон України «Про інвестиційну діяльність» так визначає інновації: «це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери»; інноваційна діяльність як «діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг» [1]. Отже, завдяки інноваціям повинна зростати якість виробленої продукції, продуктивність праці та кваліфікаційні характеристики трудових ресурсів. Наслідки інноваційної діяльності полягають в збільшенні попиту на продукцію і відповідно збуту, зниження собівартості й підвищення виробничо-фінансових показників підприємств регіону, а також зростанні соціально-економічних показників.

Впровадження нововведень потребує великих інвестиційних вкладень. В контексті сталого розвитку залучатися інвестиції повинні не тільки в комерційно привабливі проекти, але й соціальну інфраструктуру та екологічну безпеку. Соціальна інфраструктура регіонів створює умови для відтворення населення, а не тільки є сферою обслуговування, яка покращує умови життя мешканців територій, що впливає на продуктивність праці.

Стратегічна мета інвестиційної моделі сталого регіонального розвитку – формування на основі стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності умов для досягнення високих стандартів проживання, зростання економічної ефективності виробництва за умов раціонального природокористування та захисту довкілля. Таким чином, інвестиційно-інноваційне забезпечення сталого розвитку сприятиме зайнятості населення, зміцненню економічних систем регіону та кращому освоєнню територій.

Перелік використаних джерел:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.